

Programarea calculatoarelor

Limbajul C

CURS 4

Exemple tablouri

Exemplu matrice

```
#define N 10
#define M 10

int main(){
    int matrice[N][M];
    int i, j, n, m;
    //citire cu validare a ordinului matricii
    do {
        printf ("Introduceti nr de linii (1..%d) si de coloane:
                (1..%d)", N,M);
        fflush(stdin);
        scanf ("%d%d", &n, &m);
    } while( n<0 || n>N || m<0 || m>M);
```

Exemplu matrice - continuare

```
for ( i=0; i<n; i++ )
    for ( j=0; j<m; j++ )
    {
        printf( "elem[%d][%d]:", i ,j );
        scanf( "%d", &matrice[i][j] );
    }

printf("Matricea:\n");
for ( i=0; i<n; i++ ){
    for ( j=0; j<m; j++ )
        printf ( "%d\t",matrice[i][j] );
    printf ("\n");
}
return 0;
}
```

Șiruri de caractere

- Declarare șiruri

- #define MAX_SIR 100

- char s[MAX_SIR];

sau:

- char s[100];

- determinarea lungimii șirului

- lg =0;

- while (s[lg]!='\0')

- lg++;

Exerciții

- Testarea proprietății de palindrom

```
i=0;
j=lg-1;
while (s[i]==s[j] && i<j){
    i++;
    j--;
}
if (i >=j)
    printf("\nSirul este palindrom.\n");
else
    printf("\nSirul nu e palindrom.\n");
```

Exerciții

1. Program pentru căutarea secvențială într-un vector a unei valori (prima și ultima apariție).
2. Program pentru citirea unui vector de întregi și extragerea elementelor distincte într-un al doilea vector, care se va afișa.
3. Program pentru calculul normei pe linii a unei matrice de numere reale. Norma este valoarea maximă dintre sumele valorilor absolute ale elementelor din fiecare linie.

Căutarea secvențială într-un vector a unei valori (prima și ultima apariție).

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
#define N 10

int main(){
    int v[N], x, i, n, prim,ultim;
    printf("Introduceti nr de elemente:");
    scanf("%d", &n);
    for ( i = 0; i < n; i++) {
        printf("elem[%d]=",i);
        scanf("%d", &v[i]);
    }
    printf("Introduceti elem cautat:");
    scanf("%d", &x);
```

Continuare exemplu

```
    prim=-1; ultim=-1;
    for ( i = 0; i < n; i++)
        if ( v[i]==x ) {
            prim=i;
            break;
        }
    for ( i = n-1; i >= 0; i--)
        if ( v[i]==x ) {
            ultim=i;
            break;
        }
    if ( prim!= -1 ) printf ("prima aparitie in pozitia %d\n", prim);
    else printf("elem nu exista in sir!\n");
    if ( ultim!= -1 ) printf ("ultima aparitie in pozitia %d\n", ultim);
    return 0;
}
```


Extragere elemente distincte dintr-un vector

```
#define MAX 30
#include <stdio.h>
void main () {
    int a[MAX];           /* un vector de intregi*/
    int b[MAX];          /* aici se pun elementele distincte din a*/
    int n, m, i, j, gasit; /* n= dimensiune vector a,
                           m=dimensiune vector b*/

    printf("n="); scanf("%d",&n); /* dimensiune vector*/
    printf ("%d numere intregi:\n",n);
        /* citire vector*/
    for (i=0;i<n;i++) scanf("%d",&a[i]);

    m=0;
```

Extragere elemente distincte dintr-un vector

```
/* caută pe a[i] in vectorul b*/
for (i=0;i<n;i++) {
    gasit=0;
    for (j=0;j<m && !gasit; j++)
        if (a[i]==b[j]) gasit=1;
    if (!gasit) {
        b[m++] =a[i];
    }
}
/* scrie vector b*/
for (j=0;j<m;j++)
    printf ("%3d",b[j]);
}
```

Norma unei matrice

```
#include <math.h>
#include <stdio.h>
#define M 20          /* dimensiuni maxime matrice*/
int main () {
    int nl, nc;      /* nl linii, nc coloane*/
    float a[M][M] ;
    int i, j; float s, norma;
    printf("nr.linii: "); scanf("%d", &nl);
    printf("nr.coloane: "); scanf("%d", &nc);
    if (nl >M || nc >M) {
        printf("Eroare: dimensiuni >M \n"); return;
    }
    for (i=0; i<nl; i++)
        for (j=0; j<nc; j++)
            scanf ("%f", &a[i][j]);
```

Norma unei matrice

```
norma=0;
for (i=0; i<nl; i++) {
    s=0;
    for (j=0; j<nc; j++)
        s=s+ fabs (a[i][j]);
    if (norma < s)
        norma=s;
}
/* afisare matrice*/
for (i=0; i<nl; i++) {
    for (j=0; j<nc; j++)
        printf ("%f ", a[i][j]);
    printf ("\n");
}
printf ("Norma este:%f \n", norma);
}
```

Programarea calculatoarelor

Limbajul C

CURS 4

Funcții

Modularizarea programelor

- Un program mare poate fi mai ușor de scris, de înțeles și de modificat dacă este modular (format din module funcționale relativ mici = funcții)
- Funcția main: funcția principală a unui program C
- Funcție (în C) = piesa de bază a conceptului de modularitate al programării

Funcție C:

- poate executa o sarcină precisă.
- poate fi reutilizată în mai multe aplicații
 - reduce efortul de programare al unei noi aplicații.
- poate fi scrisă și verificată separat de restul aplicației
 - reduce timpul de punere la punct a unei aplicații mari (deoarece erorile pot apărea numai la comunicarea între funcții corecte).
- modificările se fac numai în anumite funcții și nu afectează alte funcții (care nici nu mai trebuie recompilate)
 - întreținerea unei aplicații este simplificată

Exemplu

- Care ar fi funcțiile pentru operații cu mulțimi de numere întregi necesare pentru o implementare cât mai completă a acestora?
 - inițializare mulțime vidă
 - verificare apartenență la o mulțime
 - adăugare element la o mulțime (dacă nu există deja)
 - afișare mulțime (între acolade)
 - reuniune
 - intersecție
 - diferență de mulțimi, etc

Declarare și implementare funcții

- *tip_rezultat_returnat nume(lista_parametrii_formali)*
 {
 declarare variabile locale
 instrucțiuni funcție
 }

- Lista parametrilor formali cuprinde declarația parametrilor formali, separați prin virgulă:

tip_p1 nume_p1, tip_p2 nume_p2, ..., tip_pn nume_pn

- funcțiile nu pot fi definite încuibat (ca in Pascal)!

Tipul unei funcții

- dacă *tip_rezultat_returnat* este:
 - int, float, etc - funcția este întreagă, reală, etc adică **funcție cu tip**
 - void - funcția este void sau **funcție fără tip**
- dacă funcția nu returnează nici un rezultat și nu primește parametri, definiția va fi:

```
void nume_funcție (void){  
    definirea variabilelor locale  
    prelucrari /*instrucțiuni*/  
}
```

Numărarea și afișarea numerelor prime mai mici ca un întreg dat n.

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
#include <stdlib.h>

int prim (int numar){
    int div;
    for (div=2; div<=sqrt(numar); div++)
        if (numar % div ==0) return 0;
    return 1;
}
```

Apel funcție

- pentru funcție fără tip (void):
nume_funcție (lista_parametrii_efectivi);
- pentru funcție cu tip T, unde t este de tipul T:
t = nume_funcție (lista_parametrii_efectivi);
 - Sau poate apare într-o expresie în care se folosește rezultatul ei:
if(prim(m) == 1) ...
- *parametri actuali=parametri efectivi*

Numararea si afisarea numerelor prime mai mici ca un întreg dat n.

```
int main () {
    int n,m,contor ;
    /* contor de numere prime*/
    printf ("n= "); scanf ("%d",&n);
    contor=0;
    for (m=2;m<=n;m++) /* incerca numerele m*/
        if ( prim(m) == 1 ){ /* dacă m este prim*/
            printf ("%d\n",m);
            contor++;
        }
    printf ("există %d numere prime mai mici decat %d\n", contor,n);
    return 0;
}
```

Apel funcție

- La apelul unei funcții, se execută corpul său, după care se revine în funcția apelantă, la instrucțiunea următoare apelului.
- Parametrii efectivi sunt expresii, care trebuie să corespundă ca număr și tipuri (eventual prin conversie implicită) cu parametrii formali.
- Parametrii efectivi sunt transmiși prin valoare, la apelul funcției (valorile lor sunt depuse pe stiva). Modificarea valorii lor de către funcție nu este vizibilă în exterior.

Prototipul unei funcții

- O funcție poate fi apelată, dacă în fața apelului există definiția sau cel puțin declarația funcției (prototipul, antetul acesteia).
- Început fișier sursă sau fișier header:
tip nume(lista_tipuri_parametrii_formali);
- În prototip, numele parametrilor formali pot fi omiși, apărând doar tipul fiecăruia.
- *Prototipul implicit* este:
int nume_funcție(void);

Utilizare prototip funcții

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
```

```
int prim (int numar);
//sau: int prim (int);
```

```
int main(){
...
}
```

```
int prim (int numar){
    int div;
    for (div=2; div<=sqrt(numar); div++)
        if (numar % div ==0) return 0;
    return 1;
}
```


Apel funcție

- La apelul unei funcții, pe stivă se crează o *înregistrare de activare*, care cuprinde, de jos în sus:
 - adresa de revenire din funcție
 - valorile parametrilor formali
 - variabilele locale.

Return

- Revenirea dintr-o funcție se face la
 - Întâlnirea instrucțiunii return,
 - terminarea execuției corpului funcției (funcția poate să nu contină instrucțiunea return doar în cazul funcțiilor void - care nu returnează nici un rezultat).
- Forme ale instrucțiunii return:
 - *return;* //dacă funcția e void
 - *return expresie;* /*expresia e de același tip cu tip_rezultat (eventual prin conversie implicită) */

Parametri formali și parametri efectivi

Exemplu:

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
```

```
int factorial (int n)          //n este parametru formal de tip întreg
{
    int i, fact=1;
    for (i=2; i<=n; i++)
        fact=fact*i;
    return fact; //funcția factorial returnează valoarea lui n!
}
```

Parametri formali și parametri efectivi

```
int main(void)
{
    int v;
    printf("3!=%d\n",factorial(3));
        /*în funcția printf apelam funcția factorial având ca parametru efectiv
        valoarea 3*/
    printf("Introd o valoare:");
    scanf("%d",&v);
    printf("%d!=%d\n",v,factorial(v));
        /*funcția factorial este apelata având ca parametru efectiv valoarea citita
        în variabila v*/

    return 1;
}
```

Problemă rezolvată

Se citește de la tastatură un număr natural n . Să se determine toate numerele prime mai mici decât n cu proprietatea că $x = \text{invers}(x)$ (palindrom).

Ex: $n=1000$, $x=\{2,3,5,7,11,101, 131,\text{etc}\}$

Se va rezolva în trei variante:

- a) fără funcții auxiliare
- b) se va utiliza o funcție de calcul a inversului unui număr.
- c) se vor utiliza două funcții: o funcție de calcul a inversului unui număr și o funcție care testează dacă un număr este prim.

Rezolvare a

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
#include<math.h>
int main(){
    int n,i,x,y,z;
    scanf("%d",&n);
    for(x=1;x<n;x++){
        for(i=2;i<=sqrt(x);i++)
            if(x%i==0) break;
```

Rezolvare a

```
if(i>sqrt(x)) { //este prim
    y=0;
    z=x;
    while(z){
        y=y*10+z%10;
        z/=10;
    }
    if(y==x) printf("%d ",x);
}
}
return 0;
}
```

Rezolvare b

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
#include<math.h>
int inv (int x){
    int y=0;
    while(x){
        y=y*10+x%10;
        x/=10;
    }
    return y;
}
```


Rezolvare b

```
int main(){
    int n,i,x;
    scanf("%d",&n);
    for(x=1;x<n;x++){
        for(i=2;i<=sqrt(x);i++)
            if(x%i==0) break;

        if(i>sqrt(x))
            if(inv(x)==x) printf("%d ",x);
    }
    return 0;
}
```